

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ЕКСПОРТУ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Доц. Венгерська Н.С.

ПЛАН

- ◎ 1. Аналіз та оцінка розвитку експорту України в сучасних умовах
- ◎ 2. Особливості функціонування фінансово-кредитних інститутів підтримки експорту
- ◎ 3. Проблеми кредитування та страхування експортних операцій в Україні

АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ УКРАЇНИ

Динаміка українського експорту товарів та послуг, 2011-2017 рр.

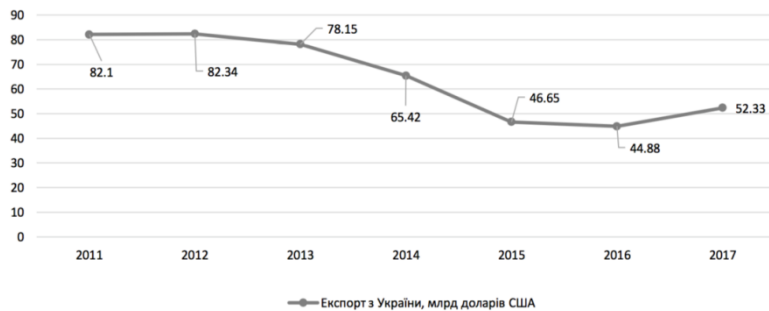

Рис. 5 - Динаміка експорту України у 2011-2017 рр.

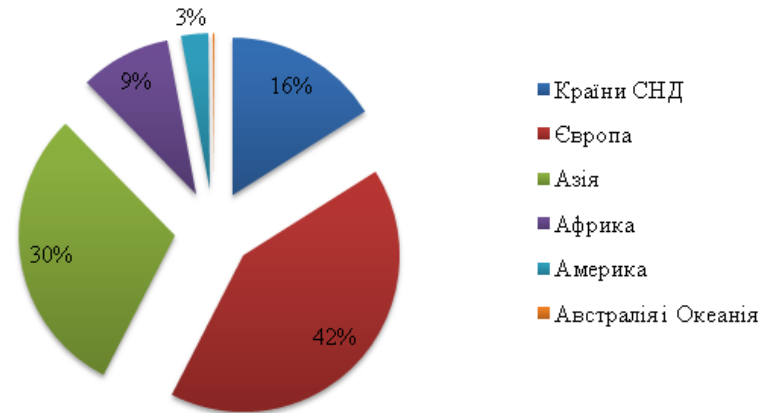

Рис.6- Експорт товарів за 2017 р. по регіонам світу

Рис.7 - Структура товарного експорту України за 2017 рік

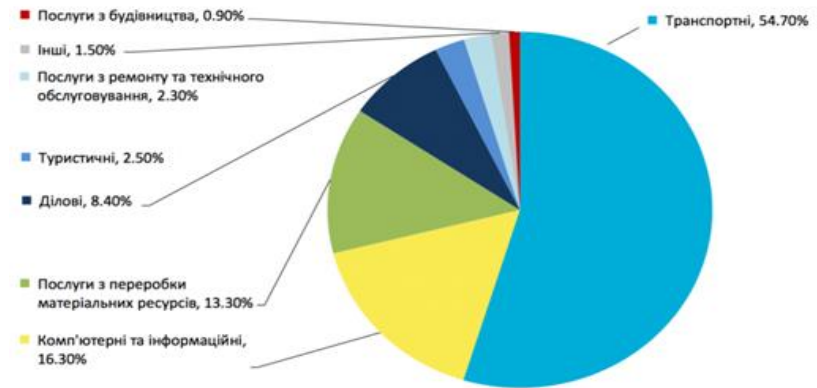

Рис. 8 - Структура експорту послуг України у 2017 році

ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ЕКА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

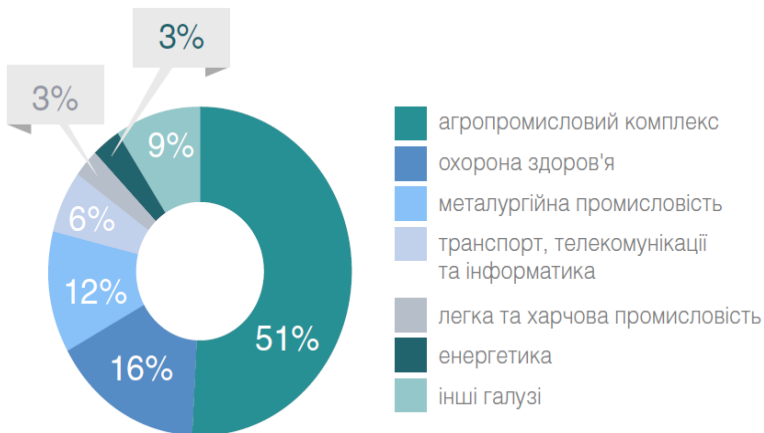
Таблиця 4 - Основні переваги ЕКА для української економіки

Перевага	Наслідок
Розвиток стратегічних і створення нових галузей промисловості	Сприятиме розвитку всієї економіки
Нові клієнти та ринки	Допомагає українським експортерам і банкам функціонувати на міжнародній арені
Створення робочих місць	Як в експортному секторі, так і серед постачальників зберігаються робочі місця та створюються нові
Беззбитковість організацій	У довгостроковій перспективі ЕКА будуть цілком самоокупними та навіть прибутковими
Участь (приєднання до відповідних міжнародних ЕКА-організацій, наприклад Бернського союзу)	Дозволяє брати участь у міжнародних переговорах щодо фінансування і страхування експорту та відповідного обміну інформацією
Розвиток конкурентоздатності вітчизняних виробників	Кредитування, страхування та надання гарантій є значним фактором для покращення міжнародної конкурентоздатності вітчизняних товарів та послуг
Можливі інфраструктурні проекти	Наявність ЕКА збільшує можливість довгострокового фінансування для великих проектів на вигідних умовах
Захист від політичних ризиків	Тільки ЕКА пропонує експортерам гарантії від несплат, пов'язаних з політичними ризиками на багатьох ринках збуту
Захист від комерційних ризиків	Надійний захист від економічних ризиків, які є головною турботою експортерів, навіть у періоди кризи, може бути забезпечений тільки за допомогою ЕКА
Підвищення ліквідності	Тільки у випадку невиконання зобов'язань згідно контрактів держава застосовує важелі впливу у фінансовому плані, а у короткостроковій перспективі це підвищує безпеку ліквідності експортерів і банків
Рефінансування	Зазвичай ЕКА пропонує привабливі можливості рефінансування для експортерів і банків
Перестрахування	Наявність ЕКА в країні дає можливість співпраці з іншими кредитно-експортними агентствами у різних великих міжнародних проектах або торговельних операціях. Така взаємодія агентств розподіляє ризики того чи іншого проекту
Інвестиційні гарантії	Надання ЕКА захисту від політичних ризиків вплине на зростання обсягів прямих іноземних інвестицій в країну

Таблиця - 5 Вплив від запуску ЕКА в Україні на вітчизняне виробництво й експорт за товарними групами

Товарні групи	Коди УКТЗЕД	Зростання експорту, %	Зростання внутрішнього виробництва, %
Продукція харчової переробної промисловості	16, 19, 20, 21	0,15	1,37
Транспортні засоби і механічне обладнання	86, 87, 88, 89	14,89	9,30
Фармацевтична продукція	30	15,97	8,99
Електричне обладнання	85	24,67	9,11
Інша промислова продукція	84, 90	21,34	11,75

АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

- а) Іноземні кредити, оформлені АТ «Укрексімбанк» як фінансовим агентом Кабінету Міністрів України.
- б) Кредити клієнтам корпоративного бізнес-напряму
- в) Структурне фінансування.
- г) Цільові програм и Другий проект розвитку експорту (ПРЕ-2). Міжнародний банк реконструкції та розвитку
- д) Програми торговельного фінансування.

Рис. 9 - Галузева структура іноземних кредитів, оформлених АТ «Укрексімбанк» як фінансовим агентом Кабінету Міністрів України

Кредитний портфель у розрізі галузей економіки

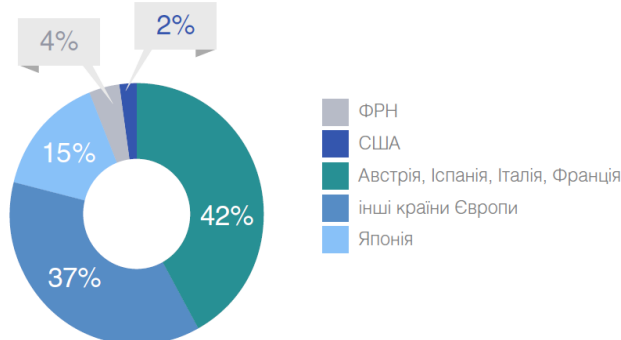
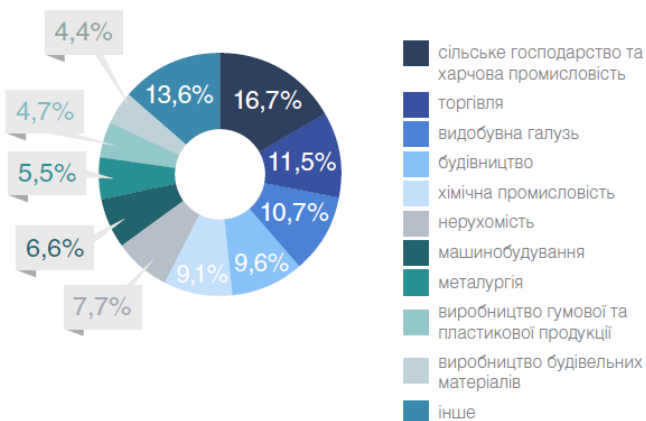

Рис. 10 - Іноземні кредити, оформлені АТ «Укрексімбанк» як фінансовим агентом Кабінету Міністрів України у розрізі країн-кредиторів

Рис. 11 - Кредитний портфель у розрізі галузей

ПРОБЛЕМИ КРЕДИТУВАННЯ ТА СТРАХУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

- ⦿ складна система кредитування підприємств
- ⦿ низький рівень доступу підприємств-експортерів до торговельного фінансування
- ⦿ відсутність якісних послуг страхування експорту
- ⦿ недосконала система підтримки інновації в Україні, що стримує розвиток високотехнологічного експорту
- ⦿ низький суверенний рейтинг України за рахунок високого рівня ризиків

ПРОБЛЕМИ КРЕДИТУВАННЯ ТА СТРАХУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

Таблиця 6 - Розподіл неінноваційних підприємств за причинами що перешкождали здійсненню інновацій протягом 2014-2016 рр., %

Немає вагомих причин здійснювати інновації	83,0
у тому числі	
Низький попит на інновації на ринку	10,2
Через попередні інновації	8,7
Через дуже низьку конкуренцію підприємства на ринку	5,9
Відсутність хороших ідей або можливостей для інновацій	9,3
Можливому впровадженню інновацій перешкоджають вагомі чинники	17,0
у тому числі	
Відсутність коштів у межах підприємства	9,7
Відсутність кредитів або приватного капіталу	5,0
Зависокі витрати на інновації	9,0
Відсутність кваліфікованих працівників	2,0
Відсутність партнерів по співпраці	1,4
Труднощі в отриманні державної допомоги або субсидій для інновацій	6,5
Невизначений попит на інноваційні ідеї	2,8
Занадто велика конкуренція на ринку	5,3
Законодавчі/нормативні акти, що створили додаткове навантаження	5,8

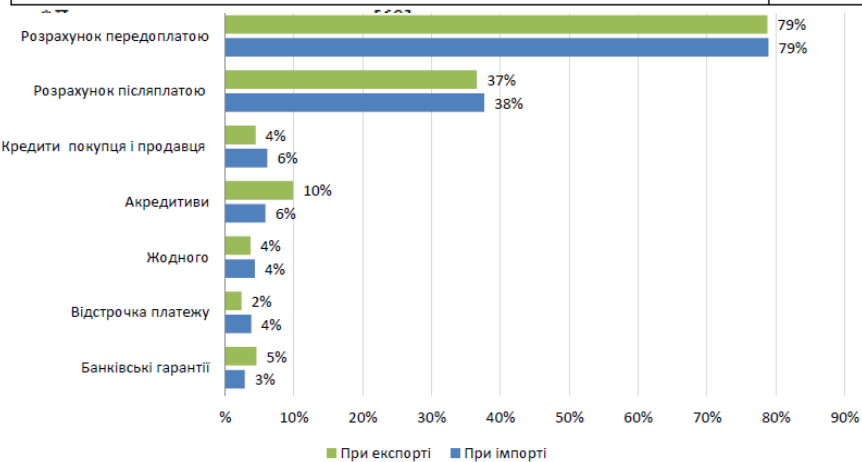

Рис. 13 - Інструменти фінансування ЗЕД, % опитаних

Рис. 12 - Труднощі, пов'язані з експортом, в Україні за Індексом залучення країни у світову торгівлю

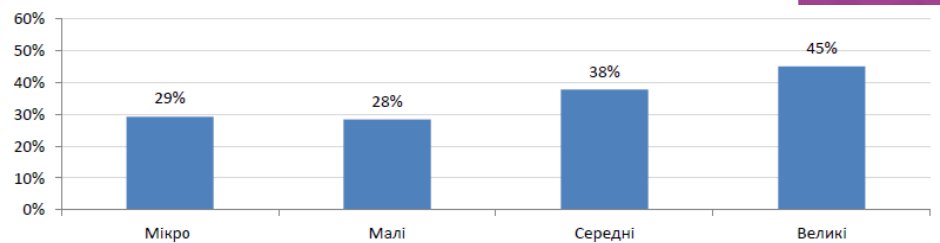

Рис. 14 - Використання страхування при здійсненні операцій зі зовнішньої торгівлі (за розміром підприємств), % опитаних

ОЦІНКА РИЗИКІВ В УКРАЇНІ: ЕКА НІМЕЧЧИНИ (EULER HERMES) ТА ФРАНЦІЇ (COFACE)

Рис. 15 - Економічні, фінансові, комерційні, політичні та ризики бізнес-середовища України за оцінками Euler Hermes

Рис. 16 - Карта країна світу за ступенем ризику за оцінками Euler Hermes

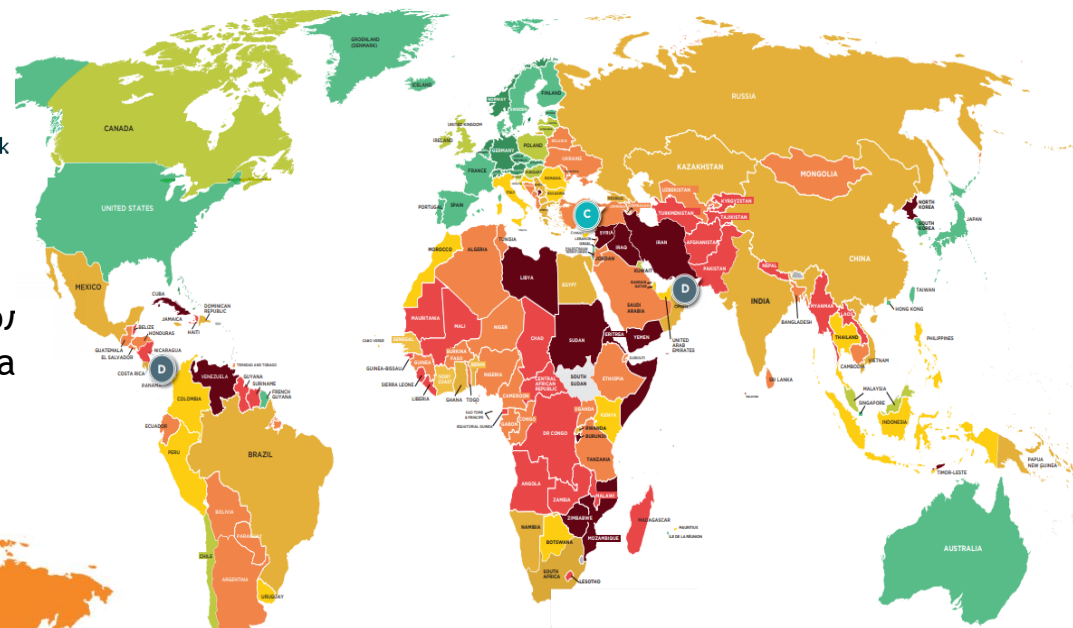

Рис. 18 - Карта країна світу за ступенем ризику за оцінками COFACE

Рис. 17 - Оцінка ризиків України за даними COFACE